

Hierbij treft u de reactie aan van Arval B.V. op het consultatiedocument 'Regulering in de Wft van private lease zonder optie of verplichting tot koop'.

Arval B.V. is aanbieder van private autolease aan consumenten in de Nederlandse markt. Wij zijn van mening dat de Wet op het financieel toezicht (Wft) **niet** een passend reguleringskader biedt voor private autolease zonder koopoptie.

De huidige zelfregulering functioneert effectief

Net als vele andere leasemaatschappijen zijn wij aangesloten bij het Keurmerk Private Lease (hierna: "het Keurmerk"). Sinds de introductie van het Keurmerk in 2016 heeft de branche in nauwe samenwerking met consumentenorganisaties en toezichthouders een hoog niveau van consumentenbescherming gerealiseerd. De normen van het keurmerk gaan in veel opzichten verder dan de minimumeisen van de huidige en herziene Richtlijn Consumentenkrediet.

Door de zelfregulering van het Keurmerk zijn deelnemers gebonden aan voorschriften die consumenten moeten beschermen tegen te hoge financiële lasten. Ons acceptatieproces omvat een verplichte financiële check inclusief een BKR-toets en registratie van de leaseovereenkomst. Dit zorgt ervoor dat de consument niet met te hoge kosten wordt opgezadeld die de consument niet kan betalen. Deelnemers van het Keurmerk leveren hiermee een bijdrage aan het voorkomen van problematische schuldsituaties. De autoleasector heeft met een zorgvuldig acceptatiebeleid bereikt dat betalingsachterstanden beperkt zijn gebleven tot 0,4%, wat lager is dan het achterstandspercentage van ruim 6% bij gereguleerd aflopend krediet¹.

Met het Keurmerk bestaat er al een goed werkend kader voor consumentenbescherming. Het Keurmerk waarborgt dat consumenten goed geïnformeerd moeten worden over de voorwaarden van private lease en dat deze niet nadelig zijn voor de consument. De consument wordt op verschillende manieren geïnformeerd over het aangaan van financiële verplichtingen. Het Keurmerk waarborgt duidelijke uniforme contractvoorwaarden. Een vaste prijs inclusief alle kosten (behoudens brandstof) biedt maximale transparantie voor de consument. Er zijn voor de consument klantvriendelijke opzeggingsmogelijkheden bij levensgebeurtenissen.

Vanuit het Keurmerk zijn wij aangesloten bij de geschillencommissie en bieden op deze manier consumenten onafhankelijke conflictbeslechting. De jaarlijkse audits van het Keurmerk bewaken de consumentenbescherming op verschillende punten.

De autoleasector is meer dan in staat geweest om uitvoer te geven aan het Keurmerk en waarborgt consumentenbescherming. De Nederlandse aanpak met het Keurmerk is een schoolvoorbeeld van succesvolle doeltreffende co-regulering tussen overheid, markt en consument.

Aard van private lease is niet passend bij Wft

Er is een fundamentele juridische mismatch tussen de Wft en private lease. De Wft is gericht op kredietverlening en financiële risico's, terwijl private lease valt onder diensten van langdurige verhuur. Private lease betreft geen kredietovereenkomst en omvat geen krediettransactie, maar is huur van een auto, met een huurovereenkomst inclusief inbegrepen service-elementen zoals onderhoud, pechhulp, vervangend vervoer, verzekering en wegenbelasting. De auto blijft gedurende de looptijd eigendom van de leasemaatschappij. Bij private lease leent de consument geen geldsom en heeft geen schuld, maar betaalt een vaste vergoeding voor het gebruik van de auto en bijbehorende diensten. Bij beëindiging van de leaseovereenkomst levert de consument de auto weer in, er is geen verplichting tot koop of sprake van eigendomsoverdracht aan het einde van de looptijd. Dit onderstreept het fundamentele verschil tussen lease en consumptief krediet.

¹ Gegevens op basis van BKR Monitor 2024

Dit wordt ook op Europees niveau erkend: Bij de totstandkoming van de CCD2 is Europees bepaald dat huur- en leasingovereenkomsten zonder verplichting of optie tot koop niet onder deze richtlijn vallen, aangezien zij geen eigendomsoverdracht inhouden. Het zou opmerkelijk zijn om hier in Nederland van af te wijken.

Door toepassing van de Wft op private lease zonder koopoptie wordt een juridische en economische categorie ten onrechte als krediet bestempeld, wat tot juridische onduidelijkheid, disproportionele en niet passende regulering leidt.

Meest nadelige Wft-normen

Toepassing van de Wft op private lease leidt tot disproportionele vereisten, met nadelige gevolgen voor de markt en consument. Als aanbieder van private lease dienen wij precontractuele informatie en contracten op te stellen die zijn gebaseerd op de situatie van kredietverlening en in het geheel niet van toepassing zijn op private lease. Een vergunningplicht en toezicht leiden tot aanzienlijke extra kosten, grote onnodige administratieve lasten en een ernstige verstoring van de concurrentiepositie ten opzichte van aanbieders uit andere lidstaten. Onze medewerkers dienen te beschikken over diploma Wft Consumentenkrediet, een opleiding die niet aansluit bij private lease.

Onder werking van de Wft zou de kredietwaardigheidstoets op basis van de generieke leennormenmethodiek consumptief krediet moeten plaatsvinden die niet aansluit bij de aard van private lease, terwijl de huidige KPL Draagkrachtnormen – eveneens gebaseerd op voorbeeldbegrotingen van NIBUD – proportioneel zijn gegeven de aard, duur, waarde en risico's van private lease voor de consument.

Voorkomen van overregulering en administratieve druk

De Wft is ontworpen voor financiële producten zoals consumptief krediet en hypotheek, die wezenlijk verschillen van private lease. Het toepassen van Wft-vereisten – zoals een AFM-vergunning, diploma-eisen, gedragsregels en uitgebreide informatieverplichtingen – zou voor leasemaatschappijen leiden tot onvermijdelijke onevenredige administratieve en financiële lasten. Onze bedrijfsvoering verschilt wezenlijk van die van een financieel dienstverlener, Wft-normeringen en voorschriften zijn slecht passend op onze bedrijfsvoering. Overregulering en administratieve druk vertalen zich vervolgens in de prijs en dat is nadelig voor consumenten.

In het Regeerprogramma² is in het kader van het terugdringen van de regeldruk afgesproken dat er geen nationale koppen meer op EU-wetgeving komen. Nederlandse aanbieders worden hierdoor onnodig belemmerd en op achterstand geplaatst ten opzichte van aanbieders uit andere EU-lidstaten.

Negatieve ontwikkelingen markt voor consumenten

Hogere nalevingskosten vanwege onnodige overregulering en administratieve druk zullen moeten worden doorberekend aan consumenten, wat leidt tot duurdere leaseovereenkomsten. Daarnaast kunnen mogelijk minder consumenten in aanmerking komen voor private lease door een andere kredietwaardigheidstoets. Voor consumenten betekent dit dat een betaalbare en betrouwbare optie voor autorijden onder druk komt te staan, mobiliteit komt daarmee verder buiten bereik te liggen voor grote groepen consumenten. Om autorijden betaalbaar en toegankelijk te houden, is geen overmatige administratieve last gewenst die betaalbaarheid van betrouwbare private lease belemmert. De regulering kan de aantrekkelijkheid en toegankelijkheid van het product verder onder druk zetten.

² <https://open.overheid.nl/documenten/ronl-f525d4046079b0beabc6f897f79045ccf2246e08/pdf>

Het voorstel om private lease te reguleren middels Wft geeft meer ruimte op de markt voor partijen die flexibele mobiliteitsdienst aanbieden, welke partijen niet zijn gereguleerd via het Keurmerk. Vanwege verwachte stijgende prijzen van private lease en acceptatie die moeilijker wordt, zullen deze partijen aan populariteit winnen. Voorkomen dient te worden – ter bescherming van de consument – dat er diensten worden aangeboden die in mindere mate consumentenbescherming waarborgen.

Hogere prijzen kunnen ook de overstap naar elektrisch rijden nadelig beïnvloeden, terwijl elektrisch rijden door de overheid wordt gestimuleerd, een doelstelling die het Ministerie van IenW zelf onderschrijft via subsidieregelingen zoals SEPP. Met private lease wordt de overstap van consumenten naar elektrisch rijden makkelijker. Veel consumenten twijfelen over de aanschaf van een elektrisch voertuig vanwege de onzekerheid over de restwaarde en de levensduur van de batterij. Deze onzekerheden en voor de consument belangrijke risico's worden door ons als private lease aanbieder weggenomen met elektrisch private lease aanbod.

Consumentenbescherming kan zonder de Wft gewaarborgd worden

Het belangrijkste consumentenrisico is overkreditering, wat zich in het geval van private lease vertaalt in een te hoge maandlast voor de consument. Dit risico kan worden ondervangen zonder toepassing van de Wft.

Een (verplichte) aansluiting bij BKR kan worden geregeld via andere wet- of regelgeving (zoals een sectorale regeling, de huurwet of via het civiele consumentenrecht) en deze oplossingen volstaan om consumenten te beschermen tegen overkreditering, zonder de lasten van een volledig Wft-regime. Ook een verplichte inkomens- en lastentoets kan wettelijk worden vastgelegd zonder dat Wft-verplichtingen gelden. Hiermee worden consumenten beschermd tegen te hoge lasten, zonder dat de sector gebukt gaat onder overmatige kosten. Die kosten zullen zoals eerder betoogd zijn weerslag hebben in de betaalbaarheid van private lease.

De huidige zelfregulering van het Keurmerk functioneert effectief voor consumentenbescherming. Het toezicht op naleving wordt uitgevoerd door een onafhankelijke Stichting Keurmerk Private Lease, met transparante sanctiemogelijkheden. De hoge klanttevredenheid en het lage aantal klachten onderstrepen de werking van dit systeem.

Het inzicht van de Autoriteit Persoonsgegevens dat een wettelijke basis voor deze aansluiting noodzakelijk is, kan, gezien het bovenstaande, geen argument zijn om private lease zonder koopoptie onder de werking van de Wft te brengen. Een wettelijke basis voor de toegang tot BKR is mogelijk en kan gezocht worden onder andere vormen van regelgeving die een betere balans bieden tussen consumentenbescherming en markttoegankelijkheid. Onze branchevereniging VNA en ook het Keurmerk Private Lease zijn graag bereid om daarover mee te denken.

Onnodige regeldruk voor Nederlandse leasemaatschappijen en gold plating

Bij de Herziening van de Richtlijn Consumentenkrediet is de leaseovereenkomst zonder koopoptie een onderwerp geweest van de internationale discussie. In de Europese Unie is er op basis van deze discussie uitdrukkelijk voor gekozen om private lease zonder koopoptie niet onder de werkingssfeer van deze richtlijn te brengen.

De Nederlandse overheid heeft zich duidelijk uitgesproken tegen nationale regelgeving die strikter is dan het verplichte niveau van regelgeving in Europa. Dit om het Nederlandse bedrijfsleven geen onnodig zware lasten op te leggen en als gevolg daarvan de concurrentiepositie van het Nederlandse bedrijfsleven te verslechteren. Het zogenoemde "gold plating" van Europese wetgeving. Gezien de eerdergenoemde argumenten is het dan ook onbegrijpelijk dat het voorstel is om in Nederland af te wijken van de Europese beslissing dat huur- en leasingovereenkomsten zonder verplichting of optie tot koop niet onder de CCD2 richtlijn vallen.

De consumentenbescherming onder de reeds toepasselijke Europese consumentenwetgeving is al goed geregeld, alsmede in de sector middels het Keurmerk. De Richtlijn Oneerlijke Handelspraktijken zou een geschikt kader kunnen bieden voor de verplichte toetsing en registratie van leaseovereenkomsten. Eventuele alternatieven binnen nationale regelgeving zijn ook denkbaar zonder het zware Wft-regime van toepassing te laten zijn op de private lease zonder koopoptie.

Onduidelijke meerwaarde van Wft-toezicht voor de consument

De huidige sectorregels dekken deze zorgplichten reeds adequaat af. Er is daarnaast geen significante problematiek of misstanden die aanvullend Wft-toezicht rechtvaardigen. Het verhoogt de administratieve lasten en kosten voor leasemaatschappijen, zonder aantoonbare extra bescherming die het voor consumenten oplevert.

Juridische en systeemtechnische bezwaren

Zoals eerder betoogd verschilt de fundamentele aard van krediet wezenlijk met de aard van private lease als vorm van huur. Het onderbrengen van private lease onder de Wft betekent dat ook andere huurovereenkomsten (zoals voor e-bikes, witgoed, gereedschap, etc.) mogelijk onder de Wft gaan vallen. Dit heeft verstrekken gevolgen en ondermijnt het onderscheid tussen huur en krediet. Dit leidt tot een uitholling van het huurrecht en onnodige regulering van een breed scala aan huurovereenkomsten. Daarnaast leidt dit tot ongelijke behandeling van aanbieders van soortgelijke diensten die niet onder de Wft vallen.

Conclusie

Het is niet wenselijk en niet noodzakelijk om private leaseovereenkomsten zonder optie of verplichting tot koop onder de werking van de Wft te brengen. Er zijn andere mogelijkheden om consumentenbescherming te waarborgen.